

Арцебарська Олена Олександрівна
курсантка ПД-034
науковий керівник:
Вознюк Костянтин Геннадійович
викладач кафедри спеціальної
фізичної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ З ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРИКЛАДНИХ ВИДІВ СПОРТУ

В період участі Збройних Сил України в бойових діях, зросла тенденція до надбання навичок та вмінь військовослужбовців військовоприкладним видам спорту, а саме значну частку часу на підготовку почали приділяти увагу рукопашній підготовці та тренування стрільби в різних умовах та під дією психологічного впливу. Адже, прикладні види спорту мало розвинуті в нашій країні та мають вузьку направленість. Вивчення продуктів діяльності в професійно-прикладній фізичній підготовці показало: доступність та актуальність вивчення вже існуючих прикладних видів, близьких до вирішення проблемних питань для військовослужбовців Збройних Сил. Таким чином пріоритетним напрямком в даній сфері є військово-спортивні багатоборства.

Військово-прикладні види спорту входять до Всеукраїнської єдиної спортивної класифікації (ВЄСК) окремим розділом, який має назву - "Військово-спортивні багатоборства" (далі ВСБ) - це спортивно-технічні і прикладні види спорту, створені в кінці 90-х років в Україні. Входить до "Переліку видів спорту, що визнані в Україні" та є не олімпійськими видами спорт.

Зазначені документи визначають порядок проведення спортивних заходів за участю військовослужбовців (працівників) Міністерства оборони України та Збройних Сил України на державному, міжнародному рівнях, навчально-тренувальних зборів, а також порядок їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Види спортивних змагань у ЗСУ за характером їх проведення є такі:

- 1) особистими, в яких визначаються місця, зайняті окремими спортсменами (стать, вік, спортивна кваліфікація);
- 2) особисто-командними, в яких крім особистого лідерства визначаються місця, зайняті командами, які беруть у них участь;
- 3) командними, в яких визначаються місця, зайняті командами-учасниками;
- 4) класифікаційними, в яких визначається виконання спортсменами розрядних норм і вимог єдиної спортивної класифікації України [1];
- 5) відбірковими, за підсумком яких формуються збірні команди. У Міністерстві оборони України та Збройних Силах України спортивні змагання

проводяться у вигляді спартакіад (комплексні спортивні змагання), відкритих чемпіонатів і чемпіонатів, розіграшів кубків, першості з вікових груп спортсменів, турнірів, матчевих і товариських зустрічей між командами.

Спортивні змагання у військових частинах та вищих військових навчальних закладах проводяться тільки у вільний від служби (роботи) та навчання час у вихідні та святкові дні та час, передбачений розпорядком дня для занять фізичною підготовкою і спортом. Спортивні звання та розряди з військово-спортивного багатоборства присвоюються відповідно до Наказу №1305 Міністерства молоді та спорту України від 24.04.14 "Про затвердження Кваліфікаційних норм та вимог Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту" [1].

Військово-спортивні багатоборства включають в себе два види: бойове двоборство; військово-прикладне семиборство.

«Бойове двоборство»:

- всестильний бій (володіння прийомами за допомогою ударної і техніки кидків з використанням елементів боротьби, боксу та східних єдиноборств (карате та ін.).

- стрільба з пневматичної гвинтівки. "Військово-прикладне семиборство":
- плавання 50 метрів

1. Бойове двоборство • Всестильний бій (володіння прийомами за допомогою ударної і техніки кидків з використанням елементів боротьби, боксу та східних єдиноборств (карате та ін.); • Стрільба з пневматичної гвинтівки. [3]

2. Військово-прикладне семиборство • плавання 50 метрів • стрільба з пневматичної гвинтівки • біг на 100 та 3000 м • підтягування на перекладині • подолання смуги перешкод • метання імітаційних гранат. 3 - стрільба з пневматичної гвинтівки - біг на 100 та 3000 м - підтягування на перекладині - подолання смуги перешкод - метання імітаційних гранат.

У Єдиній спортивній класифікації України з видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор до військово-спортивного багатоборства відносяться такі службово-професійні багатоборства: офіцерське триборство; багатоборства ВСК; військове п'ятиборство; військове триборство; військово-прикладне семиборство для допризовної І. Науковий напрям молоді; стрільба з бойової зброї; багатоборство снайперів; бойове багатоборство; аеромобільне багатоборство; багатоборство груп захоплення; багатоборство кінологів, а також військово-прикладні вправи: прискорене пересування та легка атлетика; подолання смуги перешкод; плавання прикладне; веслування на шестивесельних морських яхтах; парашутний спорт; вправи на лопінгу; лижний спорт.[2]

Військово-спортивне багатоборство має значну виховну та оздоровчу спрямованість, а саме заняття військово-спортивним багатоборством сприяють розвитку всесторонньо розвиненої особистості, загартовують тіло і дух, формують уміння досягати особистих перемог, військово-прикладна вправа «подолання перешкод», рукопашний бій – формують морально-вольові якості та сприяє їх розвитку, військово п'ятиборство – дає змогу адекватно розвивати

потрібні фізичні та спеціальні якості, формувати важливі військово-прикладні навички, удосконалювати професійні прийоми й дії, виховувати моральні та психічні якості, військово-спортивне багатоборство сприяє вихованню морально-психологічної стійкості, почуття патріотизму та колективізму, запобіганню антисоціальним проявам серед молоді, формуванню та пропаганді здорового способу життя, збільшенню рухової активності, підвищенню престижу військової служби, залученню молоді до систематичних занять фізичною культурою й спортом [2, 4].

У процесі занять військово-прикладними видами спорту вдосконалюються фізичні, спеціальні, психічні якості (загальна, силова й швидкісна витривалість, швидкість у діях і рухових реакціях, спритність, точність дій та рухова координація, стійкість уваги й здатність до його широкого розподілу та переключення, загальна психологічна й емоційно-вольова стійкість, сміливість, рішучість і впевненість у своїх силах, наполегливість, завзятість та цілеспрямованість) і військово-прикладні рухові навички.

Розвиток військово-прикладних видів спорту, можна підкреслити, що даний вид, є перспективним видом спорту для військовослужбовців. А саме проведення заходів, щодо подальшого розвитку військово-прикладних видів спорту буде сприяти різнобічно розвинених, фізично загартованих, технічно підготовлених військовослужбовців. Отже, це дає змогу підготувати кваліфікованих спортсменів, інструкторів з військово-спортивних багатоборств, у військових частинах за відповідними планами спортивної роботи щорічно проводяться огляди спортивно-масової роботи. Змістом оглядів спортивно-масової роботи є контрольні тести з фізичної підготовки. Їх виконання дозволяє визначити загальний рівень фізичної підготовленості військових підрозділів та частин.

Бібліографічні посилання

1. Настанова з фізичної підготовки у Збройних Силах України (НФП-09), затверджена наказом МО України № 865 від 30.12.2009 р. - 231 с. (втратила чинність) / URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Nastanova_z_fizychnoi_pidhotovky_u_Zbroinykh_Sylakh_Ukrainy.pdf

2. Інструкцією про порядок проведення спортивних заходів у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затверджена Наказом від 19.01.2015 № 28. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0329-15>

3. Ведерніков В. Ставлення професорсько-викладацького складу ВНЗ МВС України до необхідності вдосконалення системи фізичної та спеціальної підготовки майбутніх правоохоронців / Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. №. 2. С. 19–23.

4. Воєнчук М. Козацьке тілодуховиховання – основа фізичного та морального становлення особистості у контексті сучасних вимог / Спортивний вісник Придніпров'я. 2010. № 2. С. 189–191.